

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35, haldusmenetluse seaduse § 61, Maa-ameti 25.03.2024 kirja nr 9-3/24/3761-2, Riigimetsa Majandamise Keskuse 16.04.2024 kirja nr 3-1.1/2024/2302, Jõgeva Vallavalitsuse 27.05.2024 korralduse nr 249 ning Dozerland OÜ 19.03.2024 esitatud taotluse nr T-L.MU/1023242, otsustab **Keskkonnaamet**:

1.1 Anda Dozerland OÜ-le (registrikood 14195154) Kassinurme uuringuruumi geoloogilise uuringu luba nr L.MU/521606 kehtivusajaga 5 aastat (lisatud).

1.2 Lisada antavale uuringuloale täiendavad tingimused vastavalt korralduse peatükis 3. toodud kaalutlustele.

1.3 Avalikustada Dozerland OÜ-le Kassinurme uuringuruumi uuringuloa nr L.MU/521606 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/521606 lahutamatu osa. Uuringuluba nr L.MU/521606 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omajale garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

2. ASJAOLUD

Dozerland OÜ (registrikood 14195154, aadress Pärnu maakond, Pärnu linn, Pärnu linn, Aia tn 24-4, 80014; edaspidi ka *taotleja*) esitas 19.03.2024 Keskkonnaametile Kassinurme uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (*uuringuloa*) taotluse, mis on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (*KOTKAS*) 19.03.2024 menetluse nr M-127843 juurde.

Taotletav Kassinurme uuringuruum asub Jõgeva maakonnas Jõgeva vallas Kassinurme külas riigile kuuluval kinnistul Pikknurme metskond 28 (katastritunnus 24802:006:0637), mille riigivara valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus (*RMK*).

Taotletava Kassinurme uuringuruumi teenindusala pindala on 21,43 ha. Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus kavandatakse rajada kuni 63 uuringukaeveõõnt ja puurauku sügavusega kuni 25 m. Uuritavaks maavaraks on täiteliiv. Hinnanguline maavara kogus, arvestades kaevandamiskadusid, on 1500 tuh m³. Uuringu teostaja on Mäebüroo Nord OÜ (registrikood 11560452).

Taotletava uuringuruumi teenindusala ei kattu maavarade registris arvel oleva maavaravaruga.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötleja Maa-amet (25.03.2024 kiri nr 9-3/24/3761-2, registreeritud KOTKAS 25.03.2024 dokumendina nr DM-127843-2).

Riigilõivuseaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 18.03.2024.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub üldgeoloogilise uurimistöö Kesk-Eesti üldgeoloogiline kaardistamine uuringuruumi teenindusalaga (loa nr YGUL/508483; loa omaja Eesti Geoloogiateenistus; kehtiv kuni 22.05.2025).

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub maaparandussüsteemiga, mille registri kood on 2102370010420003.

Kassinurme uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte. Uuringuruumi teenindusalast ~10 m põhja poole jäävad *Dactylorhiza fuchsii* (vööthuul-sõrmkäpp, EELIS kood KLO9317533, KLO9317530) leiukohad.

Kassinurme uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitse ega pärandkultuuri objekte.

Maapõueseaduse (*MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (*HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa taotluse menetluse algatamise teate 08.04.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest menetlusosalisi 08.04.2024 kirjaga nr DM-127843-3. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

MaaPS § 27 lõike 3 kohaselt palus Keskkonnaamet 08.04.2024 kirjaga nr DM-127843-5 riigivara valitseja RMK nõusolekut katastriüksuse Pikknurme metskond 28 (katastritunnus 24802:006:0637) kasutamiseks geoloogilise uuringu tegemise eesmärgil.

RMK nõustus 16.04.2024 kirjaga nr 3-1.1/2024/2302 (registreeritud KOTKAS 17.04.2024 dokumendina nr DM-127843-9) uuringute tegemisega järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kagu regiooni (kagu.regioon@rmk.ee)

- välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Nimetatud tingimused kantakse uuringuloa täiendavateks tingimusteks.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saadab loa andja uuringuloa taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Avatud menetluse algatamise teade ja taotlus on edastatud Jõgeva Vallavalitsusele 08.04.2024 kirjaga nr DM-127843-4, milles määrati taotlusele arvamuse andmise tähtajaks 08.06.2024. Jõgeva Vallavalitsus esitas 27.05.2024 korraldusega nr 249 (registreeritud KOTKAS 29.05.2024 dokumendina nr DM-127843-11) Kassinurme uuringu loa taotlusele nõustuva seisukoha. Jõgeva Vallavolikogu on 17.05.2018 määrusega nr 38 „Volituse andmine keskkonnakaitse valdkonna seadustes pandud ülesannete täitmiseks“ volitanud vastavate otsuste tegemise Jõgeva Vallavalitsusele.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja XX.XX.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks kaks nädalat teate avaldamisest alates. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid XX.XX.2024 kirjaga nr XXXX. Avalikustamise käigus ettepanekuid/vastuväiteid *laekus/ei laekunud*.

Vastavalt HMS § 49 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lõikele 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis Dozerland OÜ-lt XX.XX.2024 kirjaga nr XXXX arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmise korralduse ja uuringuloa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Samuti saadeti eelnõu tutvumiseks Jõgeva Vallavalitsusele.

Dozerland OÜ ...

Jõgeva Vallavalitsus ...

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu 1“ (*määrus nr 224*). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Juhul kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekogumiste ning jäätmete ladestamiskoht ei ole jäätmevõimaldaja jäätmeseaduse (*JäätS*) § 35² tähenduses, tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekogumiste ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis 05.07.2023 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-s, keskkonnaministri 09.01.2020 määrmes nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS-s sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määrmes sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmekogumiste käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Riigivara valitseja esitatud tingimused seatakse antava Kassinurme uuringuruumi uuringuloa täiendavateks tingimusteks järgmiselt:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kagu regiooni (kagu.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks

töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Lisaks on loa omanikul kohustus järgida õigusaktides kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

Põllumajandus- ja Toiduamet (PTA) märkis on 16.04.2024 kirjas nr 6.2-2/16520 järgmist:

Uuringuruumi teenindusala plaanil toodud uuringuruumi teenindusala paikneb Metsakatsejaam/PÜ104 (maaparandussüsteemi, edaspidi MS/ehitise kood 2102370010420/001) ja Kitsesoo/TTP466 (MS/ehitise kood 2102370010321/003) maaparandussüsteemi maa-aladel.

Eeltoodud plaani graafiliselt osalt on näha paari kavandatava uuringupunkti paiknemine maaparandussüsteemi kuivenduskraavide vahetus läheduses. Sellest tulenevalt juhime tähelepanu, et tööde käigus tuleb tagada maaparandusehitiste ja -rajatiste korrashoid ning toimimisvõime (maaparandusseadus § 47 ja § 49 lg 1 p 1).

PTA kirja alusel ei lisata loale täiendavat kõrvaltingimust, kuna esitatud info on juba seadusega sätestatud, millest tuleb kinni pidada igal juhul.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS §-s 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Liiva ja kruusa uuringuks tehtavate geoloogiliste uurimistöödega ei kaasne olulist vibratsiooni-, valguse-, soojuse-, kiirguse- ja lõhnaäiringut. Mõningal määral tekitavad uuringut teostavad masinad müra, aga seda võib võrrelda põllumajandusmasinate tekitatava müraga, olles pigem väiksem. Geoloogilise uuringu läbiviimine ei kahjusta ümbritseva keskkonna vastupanuvõimet, kuivõrd uuringutega kaasnev mõju on minimaalne ega ulatu uuringuruumi teenindusala piiridest väljapoole. Geoloogiline uuring ei mõjuta põhjavee seisundit, kuna uuringute käigus ei viida läbi katsepumpamisi, põhjavee alandamist ega põhjavee juhtimist alalt välja. Uuringu käigus mõõdetakse kaevandisse ilmuva vee tase. Veetaseme mõõtmine ei põhjusta põhjavee taseme alanemist ega mõjuta muul moel põhjavee seisundit. Lisaks suletakse kaeveõõned kohe peale proovide võtmist väljatud materjaliga (mida ei ole vaja kasutada laboratoorsete katsete läbiviimiseks). Uuringute läbiviimine ei too kaasa ohtu põhjavee seisundile (st kvaliteedile, tasemele, koostisele jms) olenemata selle kaitstuse tasemest.

MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui uuringuloa andmisel puudub riigivara valitseja või tema volitatud asutuse nõusolek. Riigimetsa Majandamise Keskus nõustus 16.04.2024 kirjaga nr 3-1.1/2024/2302 uuringute tegemisega Pikknurme metskond 28

kinnistul (katastritunnus 24802:006:0637) tingimustel, mis lisatakse antava uuringuloa täiendavateks tingimusteks. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõike 1 punktidest 2-5, 8 ja 11 ja lõike 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu. Kassinurme uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega keskkonnaregistrisse kantud muid kaitstavaid loodusobjekte, samuti ei ulatu uuringuruumis tehtavate välitööde mõju uuringuruumi piiridest väljapoole. Alal ei asu muinsuskaitseobjekte ega kinnismälestisi.

Keskkonnaamet märgib, et varasematele kogemustele ja aastatepikkusele praktikale tuginedes saab väita, et pinnakatte maavara geoloogiliste uuringute teostamisega kaasnevad keskkonnamõjud on minimaalsed. Geoloogilise uuringu mõju kestvus on lühiajaline ega ulatu uuringuruumi piiridest väljapoole, välitööd kestavad üldjuhul 1-3 päeva ning uuringupuuraugud likvideeritakse koheselt peale rajamist ja kirjeldamist.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga.

Kuna uuringuluba ei anna selle omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse keskkonnaluba kaevandamiseks, on uuringuloa taotlemine ja uuringu teostamine taotleja enda risk ning kulu. Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt olulist informatsiooni. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloa andmisega. Taotlus on edastatud Jõgeva Vallavalitsusele 09.04.2024 kirjaga nr DM-127843-6, milles määrati taotlusele arvamuse andmise tähtjaks 09.06.2024. Jõgeva Vallavalitsus esitas 27.05.2024 korraldusega nr 249 (registreeritud KOTKAS 29.05.2024 dokumendina nr DM-127843-11) Kassinurme uuringuloa taotlusele nõustuva seisukoha. Jõgeva Vallavolikogu on 17.05.2018 määrusega nr 38 „Volituse andmine keskkonnakaitse valdkonna seadustes pandud ülesannete täitmiseks“ volitanud vastavate otsuste tegemise Jõgeva Vallavalitsusele. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Dozerland OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade 03.06.2024).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused

puuduvad.

Uuringuluba ei anna selle omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamiseks keskkonnaluba ning uuringuloa saamisel ei teki õiguspärast ootust keskkonnaloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo